

EURÓPSKA SUSEDSKÁ POLITIKA:
POLITICKÉ OTÁZKY

**SPOLOČNÉ ZÁUJMY,
SPOLOČNÉ HODNOTY**

Európska susedská politika

ec.europa.eu/world/enp

Európska komisia
Generálne riaditeľstvo
pre vonkajšie vzťahy
B – 1049 Brussels
enp-info@ec.europa.eu

NF-30-08-052-5K-D

Pomoc Ukrajine, aby sa vyrovnala s prílevom migrantov

Ukrajina má takmer 500 kilometrov spoločných s východnou hranicou EÚ. Okrem toho hraničí s tromi štátmi, ktoré nie sú členmi EÚ, vrátane 1500-kilometrovej hranice s Ruskou federáciou. Je tak ideálnym tranzitným miestom pre migráciu do Únie, v roku 2007 sa viac ako 30 000 neregistrovaných migrantov pokúsilo vstúpiť do krajiny, čo značne zaťažuje zdroje krajiny.

Ukrajinské ministerstvo vnútorných vecí a ďalšie orgány spolupracujú s Medzinárodnou organizáciou pre migráciu (IOM) na programe, ktorý podporuje EÚ, zameranom na zlepšenie schopnosti vlády riadiť migračné toky.

Program podporuje širokú škálu aktivít, od budovania fyzickej infraštruktúry až po vzdelávanie a výskum, ktoré pomôžu Ukrajine vybudovať komplexný systém riadenia migrácie.

Nové hranice v riadení hraníc

Program tiež zabezpečuje vzdelávanie v oblasti vylepšovania zručností hraničných stráží a iných zamestnancov pracujúcich s migrantmi. Štátna pohraničná služba spolupracuje s maďarskými a poľskými kolegami na systémoch prijímania, vzdelávania a budovania kariéry, ako aj zdokonaľovania legislatívy.

„Tieto projekty položili základy pre moderný systém riadenia ľudských zdrojov“, hovorí Jeffrey Labovitz z organizácie IOM, ktorá dohliada nad medzinárodnou migráciou. „IOM víta úsilie Ukrajiny o reformu v súlade so štandardmi EÚ. Spolu môžeme zaistiť, aby naša podpora stavala na základoch zásadnej zmeny, ktorú sa táto služba usiluje dosiahnuť.“

„Ide o prvý program, ktorý robí viac než len poskytuje vybavenie,“ konštatuje Oleksandr Pančenko zo Štátnej pohraničnej služby. „Využívame správy, ktoré vypracovali experti EÚ, na zvýšenie svojich kapacít a zdokonalenie schopností. Máme stratégiu, na základe ktorej dosiahneme úplný súlad so štandardmi EÚ do roku 2015.“

Správne kroky

V súčasnosti milióny Ukrajincov pracujú v zahraničí a táto myšlienka láka mnohých ďalších. Mnohí však odchádzajú ilegálne a sú preto zraniteľní voči zneužívaniu obchodníkmi s ľuďmi a bezohľadnými zamestnávateľmi. Poradenské centrá pre migrantov pomáhajú Ukrajincom pri informovanom výbere a poskytujú im praktickú i právnu podporu.

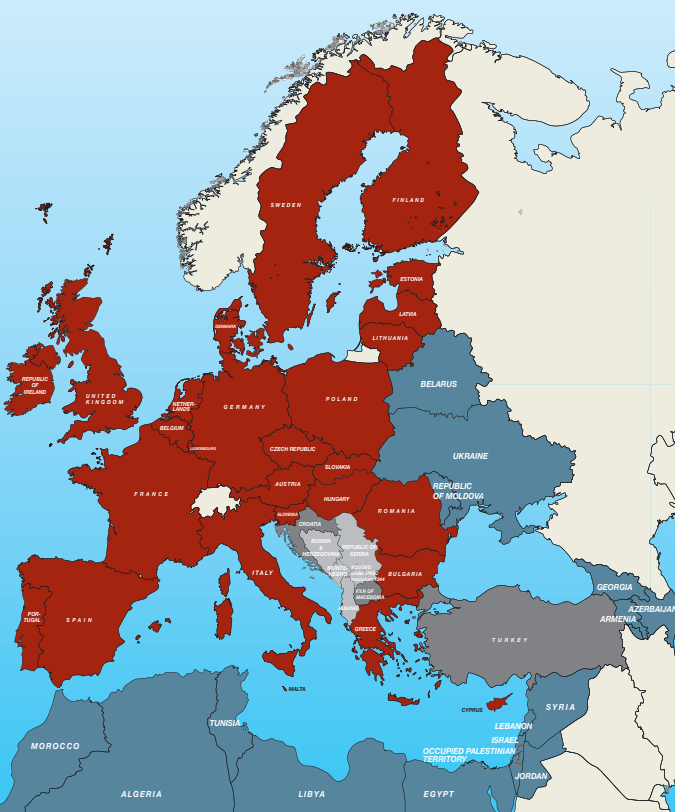
S pomocou týchto centier si stovky Ukrajincov našli legálnu prácu v zahraničí a podarilo sa im vyriešiť zložitú situáciu, v ktorých sa nachádzali. Oleg, ktorému sa stalo, že prišiel o väčšie množstvo peňazí tým, že vykonával fingovanú prácu, si našiel slušné a legálne zamestnanie v Českej republike.

Natália síce pracovala v Dánsku legálne, miestny zamestnávateľ jej však odmietol vyplácať mzdu. Centrum jej poskytol kontakt na bezplatnú službu právneho poradenstva pre migrantov v Dánsku, ktorá celý spor urovnala.

„Všetky národy sú si rovné“ – Medzinárodný deň migrantov

- Členské štáty EÚ
- Partnerské krajiny ESP
- Kandidátske krajiny pre členstvo v EÚ
- Potenciálne kandidátske krajiny pre členstvo v EÚ

EURÓPSKA KOMISIA
Vonkajšie Vzťahy

Z nedávneho prieskumu vyplynulo, že väčšina občanov Európskej únie je pozitívne naklonená bližšej spolupráci so susediacimi štátmi. Občania si myslia, že užšie väzby môžu posilniť mier a demokraciu.

Presne o tomto je Európska susedská politika (ESP). Zámerom ESP vypracovanej v rokoch 2003/2004 bolo väčšie zblíženie rozšírenej EÚ a našich susedov. ESP má za cieľ prijímanie konkrétnych krokov na podporu reforiem a zvyšovanie prosperity: zvyšovať kvalitu každodenného života ľudí v našom susedstve.

Ako to teda funguje? EÚ a každý z jej susedov sa dohodli na spôsobe budovania bližších vzťahov a podporovania reforiem počas troj- až päťročného obdobia. Spoločné záväzky sú uvedené v tzv. akčných plánoch. V rámci „Nástroja Európskeho susedstva a partnerstva“ sa poskytujú odborné poznatky a finančné prostriedky (takmer 12 miliárd EUR od roku 2007 do roku 2013) na podporu modernizácie a reforiem.

Ideály v akcii

Demokracia a ľudské práva sú ústrednými hodnotami Európskej únie. Právny poriadok je okrem toho nevyhnutný aj pre dlhotrvajúci a trvalo udržateľný rozvoj a prosperitu. Z týchto dôvodov sa Európska susedská politika zakladá na vzájomných záväzkoch s cieľom podporovať ľudské práva a demokraciu.

EÚ podporuje partnerské vlády a občiansku spoločnosť v ich úsilí o politické reformy: od legislatívnych reforiem až po zaručenie slobody tlače, od podpory obetí politického utlačania po boj proti mučeniu.

Spoločne prijatý akčný plán Európskej susedskej politiky umožňuje každej krajine sústrediť sa na najdôležitejšie otázky. Politický dialóg o spoločných záujmoch, ako napríklad migrácia či terorizmus, je tiež dôležitou súčasťou susedskej politiky.

Pretváranie bolestivého dedičstva

Takzvané „olovené roky“, ktoré trvali od šesťdesiatych do osemdesiatych rokov minulého storočia, boli ťažkou kapitolou v modernej histórii Maroka. Pre toto obdobie boli typické pravidelné zásahy proti disidentom a rozsiahle tvrdé zákroky proti protestujúcim.

V rámci svojho demokratického úsilia sa marocký kráľ Mohammed VI usiluje teraz zahojiť rany spôsobené týmto bolestným obdobím. Výbor pre rovnosť a zmiernenie pomohol od roku 2004 uzmierniť a odškodniť obeť týrania a ukrutností.

Počas olovených rokov netrpeli iba jednotlivci. Určité rebelujúce regióny boli zanedbávané v dôsledku politiky sociálno-ekonomického opomínania. Takou oblasťou bola aj štvrť Mohammadi v Kasablance, komerčnom centre Maroka, kde žije pracujúca trieda.

Podobne ako v iných častiach krajiny EÚ podporuje mnohostrannú iniciatívu na oživenie a obnovenie tejto kedysi dynamickú štvrť, ktorá dala Maroku veľa známych mien z literatúry, hudby a športu.

Odstraňovanie škôd

„Podporujeme projekty, ktoré pomáhajú naprávať ujmu, ktorú utrpela táto spoločnosť, napríklad mládežnícke a ženské skupiny, bytové združenia, zdravotné a kultúrne strediská“, vysvetľuje Fatna el-Bouihová, aktivistka za občianske práva a bývalá disidentka, ktorá výbor koordinuje. „Mojou úlohou je zabezpečiť, aby sa všetky tieto projekty navzájom dopĺňali.“

K projektom, ktoré získali podporu, patrí obnovenie miestneho centra mládeže, ktoré vzniklo v päťdesiatych rokoch 20. storočia. „V minulosti v tomto centre vyrastali generácie hercov, básnikov, spisovateľov a dramatikov“, hrdo oznamuje jeden z dobrovoľníkov.

Dnes sa centrum vyvíja tak, aby vyhovovalo potrebám novej generácie, a je opäť záchraným lanom pre mladých ľudí v zbedačenej štvrti. Chlapci a dievčatá sa môžu venovať množstvu športových činností, od volejbalu po wrestling, chodiť na hodiny hudby známych hudobníkov, zúčastňovať sa na kultúrnych podujatiach a dokonca sa učiť hip-hop alebo breakdance.

Nidal Mansor

Zmiernenie pôrodných bolestí slobodnej tlače

Zatiaľ čo sa v oblasti slobody tlače sa v Jordánsku zaznamenali pokroky, zložitá legislatíva, právne nejasnosti a nedostatok právneho vedomia spôsobujú, že novinári sa stále môžu nechtiac dostať do konfliktu so systémom.

Vzhľadom na dôležitú úlohu médií je dôležité, aby sa jordánskym novinárom poskytla dostatočná právna ochrana, aby svoju prácu mohli vykonávať bez strachu z odvety. „Médiá sú základným kameňom reforiem a demokracie“, hovorí Nidal Mansor, prezident Centra pre ochranu novinárskej slobody. „Z tohto dôvodu sme sa rozhodli zjednotiť, aby sme mohli chrániť zákonné práva novinárov.“

Rodení ochrancovia

Centrum pre ochranu novinárskej slobody založilo v roku 2002 s podporou EÚ jednotku právnej pomoci médiám s názvom Melad, čo v arabčine znamená „zrod“. „Melad je skutočne zrodom. Je to zrod niečoho nového pre novinárov po rokoch boja. Ide o prvý projekt, ktorý novinárom ponúka bezplatnú právnu pomoc v arabskom svete“, konštatuje Mansor.

Melad bezplatne zastupuje novinárov v súdnych procesoch (iba v roku 2007 to bolo viac ako 50 prípadov), zadarmo im však poskytuje aj bezplatné právne konzultácie, informácie a vzdelávanie týkajúce sa ich zákonných práv.

Jednotka sa tiež pokúša v Jordánsku a iných arabských štátoch zlepšiť právne prostredie a pozdvihnúť ho na medzinárodnú úroveň. Patrí k tomu navrhovanie zákonov a zmeny a doplnenia súčasných zákonov obmedzujúcich slobodu tlače. „Keď sme naposledy predložili alternatívny návrh tlačového zákona, konzervatívnym členom parlamentu to vyrazilo dych“, pripomína Mansor.

Melad sa usiluje aj o väčší dosah v rámci arabského sveta. „Chceli by sme zmeniť Melad na regionálny projekt zahŕňajúci štáty s podobným druhom slobody tlače, ako napríklad Egypt, Maroko a Libanon“, verí Mansor.

Prelomiť tabu o mučení

V minulosti bolo dodržiavanie ľudských práv v Jordánsku predmetom kritiky a k problémovým oblastiam patrilo mučenie. Na základe správy osobitného spravodajcu OSN o mučení z roku 2006 sa jordánska vláda a občianska spoločnosť rozhodli zdvojnásobiť svoje úsilie na vykorenenie týchto postupov.

V tejto kampani zohráva vedúcu úlohu mimovládna jordánska organizácia Adaleh (Spravodlivosť), ktorá spustila projekt podporovaný EÚ na monitorovanie prípadov týrania a boj proti mučeniu. „Mučenie je v Jordánsku citlivou otázkou a Jordánci majú problém uznať, že stále existuje“, vysvetľuje Luna Sabbahová z Adalehu. „Sme prvou miestnou MVO, ktorá sa tomuto problému venuje, musíme preto postupovať opatrne.“

Von na verejnosť

„Skutočnosť, že sme prizvali ministerstvo spravodlivosti, občiansku spoločnosť, políciu a bezpečnostné služby, forenzných lekárov, vládnych úradníkov a iných investorov je našim najväčším úspechom“, zdôrazňuje Sabbahová.

Adaleh navyše vytvoril prvú komplexnú miestnu správu, v ktorej sa uvádzajú miesta výskytu prípadov mučenia, takže sa môžu podniknúť kroky na zabránenie prípadom mučenia v budúcnosti.

„Po prvýkrát má Jordánsko právnu definíciu mučenia“, hovorí Talib el-Saqqaf, popredný právnik bojujúci za ľudské práva, ktorý úzko spolupracoval na príprave správy.

„Medzi bežnými Jordáncami sa mučenie netoleruje a médiá sa o našu prácu zaujímajú“, dodáva el-Saqqaf.

Adaleh ťaží z tohto postoja. „Vytvárame širokú koalíciu na boj proti mučeniu a zvýšenie informovanosti o tomto probléme“, hovorí Sabbahová. El-Saqqaf dodáva: „Na základe spolupráce s mimovládnymi organizáciami a súdnictvom plánujeme zaviesť systém aj pre monitorovanie a dokumentovanie.“

